

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM FAKÜLTESİ
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

WEB TEKNOLOJİLERİ DERSİ
PROJE ÖDEVİ KISA BİLGİ DÖKÜMANI

Hazırlayan
Aslıhan AKBULUT
G201210080
ŞUBE : 2B

Dersi Veren Öğretim Elemanı
Hüseyin ESKİ

NİSAN – 2021

İstanbul, Türkiye'de Marmara Bölgesi'nde yer alan şehir ve ülkenin 81 ilinden biri. Ülkenin en kalabalık, ekonomik, tarihi ve sosyo-kültürel açıdan önde gelen şehridir. Şehir, iktisadi büyüklük açısından dünyada 34. sırada yer alır. Nüfuslarına göre şehirler listesinde belediye sınırları göz önüne alınarak yapılan sıralamaya göre Avrupa'da birinci, dünyada ise altıncı sırada yer almaktadır.

İstanbul Türkiye'nin kuzeybatısında, Marmara kıyısı ve Boğaziçi boyunca, Haliç'i de çevreleyecek şekilde kurulmuştur. İstanbul kıtalararası bir şehir olup, Avrupa'daki bölümüne Avrupa Yakası veya Rumeli Yakası, Asya'daki bölümüne ise Anadolu Yakası veya Asya Yakası denir. Tarihte ilk olarak üç tarafı Marmara Denizi, Boğaziçi ve Haliç'in sardığı bir yarımada üzerinde kurulan İstanbul'un batıdaki sınırını İstanbul Surları oluşturmaktaydı. Gelişme ve büyüme sürecinde surların her seferinde daha batıya ilerletilerek inşa edilmesiyle 4 defa genişletilen şehrin 39 ilçesi vardır. Sınırları içerisinde ise büyükşehir belediyesi ile birlikte toplam 40 belediye bulunmaktadır.

Dünyanın en eski şehirlerinden biri olan İstanbul, 330-395 yılları arasında Roma İmparatorluğu, 395-1204 yılları arasında Bizans İmparatorluğu, 1204-1261 yılları arasında Latin İmparatorluğu, 1261-1453 yılları arasında tekrar Bizans İmparatorluğu ve son olarak 1453-1922 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu'na başkentlik yaptı. Ayrıca İstanbul, Hilâfetin Osmanlı İmparatorluğu'na geçtiği 1517'den kaldırıldığı 1924'e kadar İslam dünyasının da merkezi oldu.

Son yıllarda birbiri ardına ortaya çıkartılan arkeolojik bulgularla insanlık tarihine ilişkin önemli bilgiler elde edilmiştir. Yarımburgaz Mağarası'ndan çıkarılan taş aletlerle, ilkel insan izlerinin 400.000 yıl öncesine dayandığı ortaya çıkmıştır. Anadolu Yakası'nda yürütülen kazı çalışmaları ve bunlara bağlı araştırmalar, şehirde tarım ve hayvancılığa dayalı ilk yerleşik insan topluluğunun MÖ 5500'lere tarihlenen Fikirtepe Kültürü olduğunu göstermiştir. Bu arkeolojik bulgular yalnızca İstanbul'un değil, tüm Marmara Bölgesi'nin en eski insan izleridir. İstanbul sınırları içinde kent bazında ilk yerleşimler ise Anadolu Yakası'nda Kalkedon; Avrupa Yakası'nda Byzantion'dur. Cumhuriyet dönemi öncesinde egemenliği altında olduğu devletlere yüzlerce yıl başkentlik yapan İstanbul, 13 Ekim 1923 tarihinde başkentin Ankara'ya taşınmasıyla bu özelliğini yitirmiş; ancak ülkenin ticaret, sanayi, ulaşım, turizm, eğitim, kültür ve sanat merkezi olma özelliğini sürdürmüştür.

Karadeniz ile Marmara Denizi'ni bağlayan ve Asya ile Avrupa'yı ayıran İstanbul Boğazı'na ev sahipliği yapması nedeniyle, İstanbul'un jeopolitik önemi oldukça yüksektir. Bugün tamamına yakını doldurulmuş olan ya da kaybolan doğal limanları vardır. Bu özellikleri yüzünden bölge toprakları üzerinde uzun süreli egemenlik anlaşmazlıkları ve savaşlar yaşanmıştır. Başlıca akarsular Riva, Kâğıthane ve Alibey dereleridir. İl toprakları az engebelidir ve en yüksek noktası Kartal ilçesindeki Aydos Tepesi'dir. İldeki başlıca doğal göller Büyükçekmece, Küçükçekmece ve Durusu gölleridir. İl ve yakın çevresinde, Karadeniz ile Akdeniz makro iklimleri arasında geçiş özellikleri görülür. Hava sıcaklıkları ve yağış ortalamaları düzensiz; bitki örtüsü dengesizdir.

İstanbul, yerleşim tarihi son yapılan Yenikapı'daki kazılarla bulunan liman doğrultusunda 8500 yıl, kentsel tarihi yaklaşık 3.000, başkentlik tarihi 1600 yıla kadar uzanan Avrupa ile Asya kıtalarının kesiştiği noktada bulunan bir dünya kentidir. İstanbul Roma, Bizans ve Osmanlı döneminde başkent olarak kullanılmıştır. Şehir çağlar boyunca farklı uygarlık ve kültürlerle ev sahipliği yapmış, yüzyıllar boyu çeşitli din, dil ve ırktan insanların bir arada yaşadığı kozmopolit ve metropolit yapısını korumuş ve tarihsel süreçte eşsiz bir mozaik hâlini almıştır. Uzun zaman dilimleri boyunca her alanda merkez olmayı ve iktidarda kalmayı başaran dünyadaki ender yerleşim yerlerinden biri olan İstanbul geçmişten günümüze bir dünya başkentidir.

İstanbul'un tarihi ana hatlarıyla beş büyük döneme ayrılabilir:

- Tarih öncesi çağlar
- Kuruluş Dönemi ve Byzantion dönemi
- Konstantinopolis dönemi
- Konstantiniyye dönemi
- İstanbul dönemi

İSTANBUL' UN ÖNEMLİ YERLERİ

- İstanbul Surları

- İstanbul Surları

- İstanbul'un etrafını çeviren surlar tarihte 7. yüzyıldan başlayarak inşa edilmiş, yıkılmalar ve yeniden yapımlarla dört defa elden geçmiştir. Son yapımı 408'den sonradır. II. Theodosius (408-450) zamanında İstanbul surları Sarayburnu'ndan Haliç kıyısı boyunca Ayvansaray'a bu taraftan ve Marmara kıyısı boyunca Yedikule'ye, Yedikule'den Topkapı'ya, Topkapı'dan Ayvansaray'a uzanıyordu. Surların uzunluğu 22 km.'dir . Haliç surları 5.5 km, kara 6,5 km, Marmara Surları ise 9 km.'dir.
- Kara surları üç bölümden oluşur: Hendek, dış sur, iç sur. Hendekler bugün tarım alanı olmuştur. Sura bitişik ve 50 m. aralıklarla kara surları tarafında, birçoğu yıkılmış, çatlamış durumda 96 burç bulunmaktadır. Bu burçlar, boydan boya uzanan sur duvarlarından 10 metrelik çıkıntıda, çoğunlukla kare planlı ve 25 metre yüksekliğindedir.

- Dolmabahçe Sarayı

- Haliç

- Beylerbeyi Sarayı

- Topkapı Sarayı

- Yıldız Sarayı

- Çırağan Sarayı

- **Dolmabahçe Sarayı**

Dolmabahçe Sarayı, Karaköy'den Sarıyer'e uzanan sahil şeridinin Kabataş ile Beşiktaş arasında kalan bölümünde, Marmara Denizi'nden Boğaziçi'ne deniz yoluyla girişte sol sahilde, Üsküdar'ın karşısında yer alan saray. Denizden yer alınıp doldurulmasıyla ortaya çıkan alana yapıldığı için "Dolmabahçe" adını almıştır. Yapımı için dış devletlerden borç alınmıştır. Dolmabahçe Sarayı'nın bugün bulunduğu alan, bundan dört yüzyıl öncesine kadar Osmanlı Kaptan-ı Derya'sının gemileri demirlediği, Boğaziçi'nin büyük bir koyu idi. Geleneksel denizcilik törenlerinin yapıldığı bu koy zamanla bir bataklık hâline geldi. 17. yüzyılda doldurulmaya başlanan koy, padişahların dinlenme ve eğlenceleri için düzenlenen bir "hasbahçe" ye dönüştürüldü. Bu bahçede çeşitli dönemlerde yapılan köşkler ve kasırlar topluluğu, uzun süre Beşiktaş Sahilsarayı adıyla anıldı.

- **Haliç**

Haliç, (batılıların deyişi ile *Altın Boynuz*) İstanbul'un bir koyudur. Haliç'in kelime anlamı, nehir ağzındaki koy demektir. Yunan efsanesine göre; Megaralılar, kralları Beyaz'ın annesi Keroessa için Altın Boynuz ismini vermişlerdir. Bizans döneminde kolonileşme de burada başlamıştır. Aynı zamanda Bizans İmparatorluğu'nun denizcilik merkeziydi. Sahil boyunca uzanan duvarlar, şehri bir deniz filosu atağından korumak için inşa edilmiştir. Haliç'in girişinde istenmeyen gemilerin girişini engellemek için, şehirden karşıya eski

Galata Kulesi'nin kuzeydoğu ucuna uzanan geniş bir zincir vardı. Bu kule Latin haçlılarının 4.Haçlı seferinde 1204 yılında geniş bir şekilde tahrip edildi. Fakat Ceneviz'liler yanına yeni bir kule inşa ettiler. Bu kule meşhur Galata Kulesi 1348 Christea Turris (Tower of Christ: İsa'nın Kulesi) diye adlandırılır. Osmanlı döneminde Yoğun Bektaşî nüfusun yaşadığı bir bölge idi. Karaağaç tekkesi, Karyağdı Baba tekkesi, Giresunlu Tekkesi gibi birçok Bektaşî tekkesi bu bölgede idi.

- **Beylerbeyi Sarayı**

Beylerbeyi sarayı 1861-1865 yıllarında, eski ahşap bir sahil sarayının yerinde Sultan Abdülaziz tarafından Sarkis Balyan'a yaptırılmıştır. Yazlık bir saray olarak inşa edilen Beylerbeyi Sarayı, boğazı izleyebilecek bir yere yerleştirilmiştir. Saray, çok büyük olmamakla beraber, güzel işlemleri ile göz kamaştırır. Sarayın mimarisi, Avrupa mimarisinden çok etkilenmiş olmakla beraber, Osmanlı'ya özgü süslemeler gayet rahat görülebilir. Sarayın içerisi rengarenk çinilerle süslenmiş olup içeride Avrupa'dan getirilen mobilyalar ve değerli eşyalar kullanılmıştır. Sarayın tavanlarında ve duvarlarında özellikle gemi resimleri dikkat çeker.

- **Topkapı Sarayı**

Topkapı Sarayı, İstanbul'da yer alan ve dünyada günümüze gelebilmiş sarayların en eskisi ve genişidir. Konumu, Haliç'i, Boğaziçi'ni ve Marmara denizi gören, İstanbul'un ilk kuruluş yeri olan bilinen akropol tepesidir. Tarihi İstanbul üçgen yarımadasının en uç noktasında, 5 km'yi bulan surlarla çevrili, 700.000 m² özel araziye sahip bir komplekstir. Bu özelliği ile saraydan çok küçük bir şehri andıran Topkapı Sarayı, 500 yılı aşkın bir süredir kullanılmıştır. Sonradan padişah, yeni yapılan Dolmabahçe Sarayı'na taşınınca saray, uzun bir süre bakımsız bırakıldı. Saray, Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan restorasyon sayesinde eski görkeminde geri kavuştu. Şu an bir müze olarak kullanılan sarayda padişaha ait eşyalar sergilenir. Müze koleksiyonunun en değerli parçaları arasında Muhammed'in hırkası, dişi, ayak izi ve kılıcı sayılabilir. Bu nesneler, Yavuz Sultan Selim döneminde Kahire'den getirilmiştir. Başka bir değerli parça ise dünyaca meşhur Kaşıkçı Elması'dır. Topkapı Hançeri ise müzede sergilenen başka bir değerli eşyadır.

- **Yıldız Sarayı**

Yıldız Sarayı ilk kez Sultan III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan için yaptırılmış, özellikle Osmanlı padişahı II. Abdülhamit zamanında Osmanlı İmparatorluğunun ana sarayı olarak kullanılmış, günümüzde Beşiktaş İlçesi'nde yer alan bir saraydır. Dolmabahçe Sarayı gibi tek bir bina hâlinde değil, Marmara denizi sahilinden başlayarak kuzeybatıya doğru yükselip sırt çizgisine kadar tüm yamacı kaplayan bir bahçe ve koruluk içine yerleşmiş saraylar, köşkler, yönetim, koruma, servis yapıları ve parklar bütünüdür.

- **Çırağan Sarayı**

İstanbul, Beşiktaş ilçesi, Çırağan Caddesi üzerinde bulunan tarihi saray. Haliç ve Boğaziçi'nin en güzel yerleri sultanlar ve önemli kişilere saray ve köşkları için tahsis edilmişti. Zaman içinde bunların birçoğu yok olmuştur. Büyük bir saray olan Çırağan da 1910 yılında yanmıştı. Önceki bir ahşap sarayın yerinde 1871 yılında Sultan Abdülaziz tarafından Saray Mimarı Serkis Balyan'a yaptırılmıştı. Dört yılda 4 milyon altına mâl olan yapının ara bölme ve tavanı ahşap, duvarlarda mermer kaplıydı. Taş işçiliğinin üstün örnekleri sütunları zengin döşenmiş, mekânlar tamamlardı. Odalar nadide halılarla, mobilyalar altın yıldızlar ve sedef kalem işleri ile süslüydü. Boğaziçi'nin diğer sarayları gibi Çırağan da birçok önemli toplantıya mekân olmuştu. Renkli mermerle süslenmiş cepheleri, abidevi kapıları vardı ve arka sırtlardaki Yıldız Sarayına bir köprü ile bağlanmıştı. Cadde tarafı yüksek duvarlar ile çevriliydi. Yıllar boyu harabe hâlinde duran kalıntı büyük tamirler sonunda yeniden ihya olmuş, yanına ilave edilen eklentiler ile beş yıldızlı, güzel bir sahil oteline dönüştürülmüştür. Bahçesinde süs havuzu, bir iskele ve bir helikopter pisti bulunmaktadır. Günümüzde birçok sosyal aktiviteye ev sahipliği yapmaktadır.

- **Galata Kulesi**

İstanbul Beyoğlu'nda Galata semtinde bulunan 528 yılında inşa edilmiş kuledir. Kuleden şehir panoramik bir şekilde izlenebilmektedir. Bizans imparatoru Anastasius tarafından inşa edilmiştir. Daha sonra 1204 yılında 4.Haçlı Seferleri ile büyük ölçüde tahrip olan kule 1348 yılında İsa Kulesi olarak Cenevizliler tarafından Galata Surlarına tekrar ek olarak yapılmıştır. Galata Kulesinin ilk üç katında Ceneviz, sonraki katlarda ise Osmanlı izleri taşıdığı gözleniyor. Kule girişindeki kitabede yer alan 16 mısralık methiye, II. Mahmut döneminde yapılan restorasyondan dolayı II. Mahmut için yazılmıştır. İçerisinde Galata Kulesi'nin de bulunduğu "Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimler" dosyası ile Galata Kulesi 2013 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi Türkiye'deki Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dahil edildi. Bugün çok canlı mekanlardan biri olan Galata Meydanı da kulenin yanındadır.

- Galata Kulesi

- **Taksim Meydanı**

- Taksim Meydanı

Taksim semti ve meydanı adını, Osmanlı Devleti'nde zamanında suçluların; suyu, halka taksim ettikleri yer olduğundan verilmiştir.

Meydan olmadan önce, eski evlerin sıralandığı dar bir bölge olan semt, meydan hâline getirilip genişletildikten sonra, zamanla bugünkü görünümünü almıştır. Meydanın ortasındaki Cumhuriyet Anıtı ve çevresi bugün tören yeri olarak kullanılıyor ve buluşma yeri işlevini üstleniyor. Meydan'ın başlangıcından Tünel'e kadar Nostaljik tramvay çalışır. Taksim Meydanı'nın simgesi hâline gelen Cumhuriyet Anıtı İtalyan heykeltıraş Pietro Canonica'ya yaptırılmış, 1928 yılında yerine yerleştirilmiştir. Anıtın yapımı 2,5 yıl sürmüş, anıt taş ve bronz kullanılarak yapılmıştır. Cumhuriyet dönemi anıtlarından ilk defa figüratif bir anlatımla Atatürk'ü ve yeni düzeni anlatan bir heykeldir.

- **Sultanahmet Meydanı**

- Sultanahmet Meydanı

İstanbul'un en önemli meydanlarından biri. Bizans devrinde **Hipodrom** olarak bilinirdi. "Hipodrom" Yunanca "hippos" (at) ve "dromos" (yol) sözcüklerinin bileşiminden oluşan ve "at yolu" anlamına gelen bir kelimedir. Osmanlı döneminde buraya **At Meydanı** denirdi.

Günümüze çok az kalıntıları kalan Bizans devri önemli yapıları ve abideleri Hipodrom çevresinde inşa edilmişti. "Büyük Saray" diye bilinen İmparatorluk Sarayı Hipodromun yanından başlar, aşağılara, deniz kenarına kadar uzanırdı. Bu Saraydan günümüze bir büyük salonun yer mozaik panosu gelebilmiştir. Şehrin en önemli meydanı Agusteion ve burası ile cadde arasında Milerium zafer takı bulunurdu. Cadde Roma'ya kadar uzanan yolun başlangıcı idi ve ilk kilometre taşı da buradaydı.

Meydanda bulunan sütunlardan ilki aynı zamanda aralarından en eskisidir. Üzerinde hiyeroglifler bulunan bu taş, firavun I. Tutmosis'in mezarından taşınmıştır. 2000 yıllık tarihi ile bu taş, aslında Bizans İmparatorluğu'ndan bile daha eskidir. İkinci sütun ise "Yılanlı Sütun" ya da "Burmali Sütun" olarak adlandırılmaktadır. Bu sütun tunçtan yapılmış olup, birbirine sarılan üç yılan şeklinde yapılmıştır. Sütun Delfi'den getirilmiş olup, kente yılan gelmesini önlediği söylenir. Şu an sütundaki yılanları başları olmayıp, sadece birinin üst çenesi İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. Eskiden tepesinde altın, gümüş ve bakırdan yapılmış bir kazanın olduğu söylene de doğruluğu ispatlanamamıştır. Üçüncü sütuna ise "Örmeli Sütun" denilir. Bu sütunun taşlarının her biri ayrı bir yerden olmak üzere Anadolu'nun çeşitli yerlerinden geldiği rivayet edilir. Eskiden üzeri altın yaldızlı levhalarla kaplı iken o levhalar kentin yağmalanmasından sonra çalınmıştır. Bu sütunun içinde bir mıknaş bulunduğu, kenti depremde koruyacağı ve kıyamete kadar dayanacağı rivayet edilir.

Osmanlı zamanında da Yeniçeri isyanları bu bölgede olur, kırk gün kırk gece süren şehzade sünnet düğünleri, şenlikler burada yapılırdı. Halide Edip'in İstanbul'un işgaline karşı konuşma yaptığı Sultanahmet mitingi de burada yapılmıştır. Meydanın orta yerinde Kayzer II. Wilhelm'in ziyaret hatırası olarak yapılmış olan Alman Çeşmesi bulunmaktadır. Meydanın batısında ise İstanbul Adliyesi yer almaktadır. Meydan günümüzde İstanbul'un en önemli turistik merkezidir.

- **Beyazıt Meydanı**

- Beyazıt Meydanı

Tarihî yarımada içerisinde bulunan tarihi bir meydandır. İstanbul Üniversitesi ve tarihî Kapalıçarşı'ya ev sahipliği yapmaktadır. Beyazıt Camiini de içinde bulunduran meydan turistlerin uğrak noktasıdır.

- **Bakırköy Özgürlük Meydanı**

Bakırköy ilçesi İstanbul'un en kalabalık ilçelerinden birisidir. Bu ilçenin en popüler mekânlarından biri de Özgürlük Meydanı veya eski adıyla Cumhuriyet Meydanıdır.

- **Gülhane Parkı**

- **Gülhane Parkı**

Gülhane Parkı, İstanbul'un Fatih ilçesinde yer alan bir parktır. Park, eskiden Topkapı Sarayı'nın bir bahçesi idi. Padişahın Dolmabaçe Sarayı'na taşınması ile bahçedeki ağaçlar da saraya taşınmıştır. Bu yüzden bahçe, o zamanlar harap bir hâlde idi. 2003 yılında park olarak yeniden düzenlenen bahçe, yeniden eski hâlini alır. Ayrıca parkın Sarayburnu'na doğru olan tarafından, İstanbul'un belki de en güzel manzaralarından biri izlenebilir. Ayrıca parkın tam ortasında Gotlar Sütunu adı verilen bir sütun yer alır. Ve burada İslam tarihleri müzesi ve Fuat Sezgin'in mezarı vardır.

Sanat

Kent, çok kez el değiştirip, yıprandığından kentte, Roma İmparatorluğu dönemine ait fazla yapı kalmadı. Kalanlar içinde en önemlileri: 330 yılında İmparator I. Konstantin onuruna kentin yedi tepesinden birine dikilen anıt. Sütun her biri 3 ton ağırlığında ve 3 metre çapında olan bileziklerle birbirine bağlanmış toplam 8 adet sütun ve bir kaidenin üst üste konulmasıyla oluşturuldu. Bu dönemden günümüze kalan bir başka yapı da Bozdoğan Kemeridir. Kentin su rezerv sisteminin inşası İmparator Hadrianus döneminde başladı. I. Konstantin zamanında kentin yeniden yapılması ve büyümesiyle birlikte hızla artan nüfusun ihtiyacını karşılamak için sistemin daha da genişletilmesine gerek duyuldu. Kemer, suyunu Kâğıthane ile Marmara Denizi arasında kalan tepelerin yamaçlarından alan ve Trakya'nın tepelik bölgelerinden kente kadar uzanarak kentin su gereksinimini karşılayan geniş kemerler ve kanallar sisteminin son noktasında yer aldı. O zamanlar kente gelen bu su, toplam kapasitesi 1 milyon metreküpten fazla olan üç açık ve Yerebatan Sarnıcı gibi yüzden fazla yer altı sarnıcında depolandı. Bugün Sultanahmet Meydanı olarak bilinen Hipodrom Meydanı ise Circus Maximus tarafından inşa edildi.

Bizans İmparatorluğu dönemi

Bizans İmparatorluğu, kentte bin yıl kadar hüküm sürdü ve burayı başkent olarak kullandı. Bu özelliğinden dolayı İstanbul'da çok sayıda Doğu Roma yapısı vardır. Bunların en önemlileri Eminönü'nde toplanmıştır. Bu yapılar içinde en önemlisi, kilise olarak açılan Ayasofya'dır. Ayasofya Bizans İmparatoru I. Justinianus tarafından 532-537 yılları arasında inşa ettirilmiş bazilika planlı bir patrik katedrali olup, 1453 yılında İstanbul'un Türkler tarafından fethedilmesiyle II. Mehmed tarafından camiye dönüştürülmüş, 2020 yılına kadar müze olarak hizmet vermiş, 2020 yılında ise tekrardan camiye dönüştürülmüştür.

Ayasofya'dan sonra yapılan önemli yapılardan biri Fethiye Camii'di. Kilise olarak, 13. yüzyıl sonlarında Bizans'ın ileri gelenlerinden Mihail Glabas Tarkaniotes tarafından inşa ettirildi. İstanbul'un Fethi'nden sonra 1454 yılında patrikhane olarak kullanıldı, 1590 yılında İran savaşlarında Gürcistan ve Azerbaycan'ın fethedilmesiyle, fethin hatırası olarak camiye dönüştürüldü.

Gene önemli yapılardan Kariye Camii, manastır olarak 534 yılında Bizans İmparatoru I. Justinianus döneminde Aziz Theodius tarafından yapıldı. 11. yüzyılda I. Aleksios'un kayınvalidesi Maria Doukaina tarafından yeniden inşa ettirildi. 1204-1261 yıllarındaki Latin İmparatorluğu döneminde harap olan manastır, Theodoros Metokhites tarafından 14. yüzyılda onarıldı. Dış narteks ve parekklesion bu dönemde yapıya eklendi.

Osmanlı İmparatorluğu dönemi

Yeni Barok tarzda yapılan Ortaköy'deki Büyük Mecidiye Camii

İmparatorluk devri boyunca sayısız eser yapılmıştır. Saray tipi 19. asırda Batı'dan gelerek girmiştir. Bir asır yaşayan ve son yarım asrını mimarbaşı olarak geçiren Sinan şu eserleri yapmıştır. 81 cami, 50 mescit, 55 medrese, 19 türbe, 14 imaret, 3 hastahane, 7 su bendi (baraj), 8 köprü, 16 kervansaray, 33 saray, 32 hamam, 6 mahzen, 7 d'arulkurrâ. Bu 441 eser bütün imparatorluğa dağılmıştır. 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile Avrupalılaşma yolunda önemli adımlar atılmıştır. Osmanlı, 18. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa tarzını benimsemiş ve bunu mimariye ve sanata yansıtmıştır. Avrupa'da yaygınlaşan barok stili İstanbul'da da birçok eserin yapımında uygunlanmıştır. Barok ve rokoko tarzında yapılan Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı ve Ortaköy Camii dünyada bu tür için önemli bir yer teşkil eder.

Sahne ve güzel sanatlar

İstanbul Arkeoloji Müzesi, Topkapı Sarayı'nın bitişiğindedir.

İstanbul giderek kültürel açıdan daha önemli bir merkez hâline gelmektedir. Şehir, 2010 Avrupa Kültür Başkenti ilan edilmiştir

Dünyaca ünlü pop starlar İstanbul stadyumlarını doldururken, opera, bale ve tiyatro gibi sanat dallarında eserler yıl boyu sahnelenir. Mevsimsel festival boyunca, dünyaca ünlü orkestralar, koral müzik grupları ve caz müziğinin efsane isimleri konser vermektedirler. 1982 yılından beri düzenlenmekte olan Uluslararası İstanbul Film Festivali, Avrupa'daki en önemli film festivallerinden birisidir. Güzel sanatlarla ilgili olarak 2 yılda İstanbul Bienali düzenlenmektedir.

2004 yılında açılan İstanbul Modern Sanat Müzesi sık sık Türk ve yabancı sanatçıların sergilerine ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Pera Müzesi ve Sakıp Sabancı Müzesi' de dünyanın ünlü sanatçılarının sergilerini barındıran kentin önemli müzelerindendir. Haliç'in kıyısında kurulan Rahmi M. Koç Müzesi'nde genellikle sanayi, ulaşım, endüstri ve iletişim tarihine ait 1800 ve 1900'lü yılların araba, lokomotif, tekne, denizaltı ve uçakları sergilenmektedir.

Çinili Köşk Müzesi

1881 yılında kurulan İstanbul Arkeoloji Müzesi kendi türünde dünyanın en büyük müzelerinden biridir. Müzede Akdeniz Havzası, Balkanlar, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya'ya ait 1 milyon arkeolojik parça bulunmaktadır. İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin bünyesine ayrıca Çinili Köşk Müzesi de bulunur. Müzede Selçuklu ve Osmanlı devirlerinden kalma İznik çinisi ve seramik örnekleri sergilenmektedir. Sultanahmet Meydanı'nda bulunan Büyük Saray Mozaikleri Müzesi geç Roma İmparatorluğu dönemi ve erken Bizans İmparatorluğu dönemine ait Büyük Saray'ın taban mozaikleri ve duvar süslerini barındırır. Bu müzeye oldukça yakın olan Türk ve İslam Eserleri Müzesi'nde ise çeşitli İslam uygarlıklarına ait geniş bir koleksiyon bulunmaktadır. Türkiye'nin ilk özel müzesi olan Sadberk Hanım Müzesi' de eski Anadolu uygarlıklarından, Osmanlılara kadar uzanan geniş bir yelpazede birçok eser içerir.

Aya İrini

Beşiktaş ilçesinde yer alan Yıldız Sarayı, İstanbul Antika Fuarı'na ev sahipliği yaparak Doğu ve Batı'dan birçok antika eseri bir araya getirmiştir. Şişli'nin Mecidiyeköy semtinde bulunan Çok katlı Mecidiyeköy Antikacılar Çarşısı şehrin en büyük antikacılar çarşısıdır. 1455-1461 yılları arasında II. Mehmed tarafından yaptırılan Eminönü'ndeki Kapalıçarşı mücevher, halı, sanat eseri ve antika eşyalar satan sayısız dükkân vardır. Beyazıt Meydanı'ndaki tarihi ve nadir kitapların satıldığı Sahafkarlar Çarşısı, dünyanın en eski kitap çarşılarından birisidir. Sürekli olarak geç Roma, Bizans ve Osmanlı döneminden bu yana faaliyet göstermektedir.

Canlı gösteriler ve konserler için ev sahipliği yapan bir numaralı tarihi mekânlar Aya İrini, Rumeli Hisarı, Yedikule Hisarı, Topkapı Sarayı avlusu ve Gülhane Parkı'dır. Önemli bir kültür öğelerinden biri de Türk Hamamı'dır. Osmanlı döneminde yapılan ve buna en iyi örnek olan Çemberlitaş Hamamı (1584), Fatih'in Çemberlitaş semtindedir.